

Biblioteka na topie

11 maja br. w hotelu Mercure Helios w Toruniu odbyła się konferencja „Biblioteka - miejsce aktywne”, podsumowująca I edycję programu edukacyjnego CAL zrealizowanego w ramach Programu Rozwoju Bibliotek.

Miejska Biblioteka Publiczna zakwalifikowała się do I edycji i obecność na konferencji była ostatnim punktem udziału. Organizatorzy wyróżnili trzy biblioteki z województwa kujawsko - pomorskiego, w tym naszą, dając nam możliwość wystąpienia na forum z przygotowaną przeze mnie prelekcją pt. „Informacja w bibliotece”. Punktem wyjścia była sytuacja biblioteki

przed przystąpieniem do programu oraz ewaluacja zadania.

Program Rozwoju Bibliotek pozwolił bibliotece w Ciechocinku wziąć udział w konkursie grantowym „Aktywna biblioteka” i pozyskać w ten sposób dwa granty na dwa pomysły, które naszym skromnym zdaniem, powinny przyczynić się do rozwoju kulturalnego miasta. Konferencja zakończyła się wręczeniem certyfikatów uczestnikom programu.

Mariola Różańska

TERAPEUTYCZNA MOC KSIĄŻEK

Książki pisze się po to, aby ludzi łączyć i spajać, i aby ocalić ich przed nieubłaganym wyrokiem życia, jakim jest przemijanie i zapomnienie.

Stefan Zweig

Początki biblioterapii, bo o niej będzie poniżej mowa, sięgają starożytności i czasów Ramzesa II, gdzie już wtedy bibliotekę traktowano jako „lecnicę dusz”. W XVIII wieku J. B. Dubos głosił, że jedną z potrzeb człowieka jest zajęcie umysłu, bo w przeciwnym wypadku nudzi się i jest nieszczęśliwy.

Przełom w tej dziedzinie nastąpił dopiero, kiedy zaczęto tworzyć biblioteki przyszpitalne. Wówczas do ich prowadzenia zatrudniano fachowców. Zbiory dzielono na: książki odwracające uwagę pacjenta od choroby, uspokajające i zwracające uwagę chorego na otoczenie.

W Polsce biblioterapia przyspieszyła w drugiej połowie lat 60-tych XX wieku. Jawi się ona jako forma psychicznego wsparcia w procesie osiągania przez osobę potrzebującą poczucia bezpieczeństwa, ułatwia akceptację siebie i odnalezienie się w nowej, często bardzo trudnej sytuacji życiowej. Uczy umiejętności przetrwania krytycznych momentów i czasu leczenia. Uprawiana jest zarówno przez lekarzy psychologów, jak i pedagogów, ale przede wszystkim przez bibliotekarzy.

Prowadzi się biblioterapię niewidomych, niesłyszących, niepełnosprawnych ruchowo, niepełnosprawnych psychicznie, osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz niedostosowanych społecznie. Poza szpitalami ma ona zastosowanie w szkołach, przedszko-

lach, sanatoriach, zakładach leczniczo-wychowawczych.

Całe dobro tego zjawiska polega na trafnym doborze książki do celów terapeutycznych lub ogólnorozwojowych, umiejętnym prowadzeniu jej percepcji oraz dyskusji nad problemami w niej zawartymi. Wymaga to od prowadzącego wyjątkowej intuicji i empatii. Za jedno z najważniejszych zadań biblioterapii uważa się pomoc w intelektualnym uaktywnianiu się ucznia poprzez dostarczenie mu takiej literatury, która umożliwi dziecku twórcze i aktywne działanie prowadzące do rozwiązania jego problemów. Dzieje się tak nie tylko poprzez ogrom zawartych w literaturze doświadczeń, ale przez sposób docierania do czytelnika. Dzieciom niezbędne są wzory osobowościowe. Dzięki nim uczą się, jakie cele wybierać i jak je realizować. Bardzo często dom rodzinny nie dostarcza ich lub nie potrafi przeciwstawić się wzorcom negatywnym, którymi dziecko jest bombardowane z ekranu telewizora i komputera.

Szczególną rolę w literaturze odgrywa baśń, która w wyjątkowy sposób wzbogaca świat wewnętrzny dziecka, łącząc w sobie elementy świata realnego i fikcyjnego. Wyraźny podział na dobro i zło sprawia, że dziecko uczy się nie tylko pokonywać trudności, ale także zdobywa cenną wiedzę na temat systemu wartości i właściwych wzorców postępowania.

W nowej siedzibie biblioteki chcemy od nowego roku rozpocząć cykl spotkań poświęconych działaniom biblioterapeutycznym. Na początek planujemy spotkania z dziećmi i rodzicami borykającymi się z problemami ADHD.

Terapeutyczne oddziaływanie tekstu jest bardzo szerokie. Fragment powieści, wiersz, cytat z Biblii, bajka itp. mogą wiele zmienić zarówno w stanie wewnętrznym podopiecznego, jak i w relacjach międzyosobowych, w których uczestniczy. Dlatego teksty traktowane jako elementy pomagające, terapeutyczne: wspomagają komunikację w wielu sytuacjach pielęgnacji i opieki; pobudzają do rozmowy, do posiadania inicjatywy w tym zakresie; napełniają „życiem” kontakty pomiędzy fachowo pomagającym a jego podopiecznym; ułatwiają otwarte dyskutowanie o różnorodnych problemach; są ważnym elementem w pracy nad biografią pacjenta, bo „przenoszą w czasie” do jego młodości; pomagają w delikatnym przekazywaniu wskazówek o koniecznych zmianach w zachowaniu w ramach pedagogiki dzieci i dorosłych; odprężają, uspokajają,

odwracają uwagę od czynników wywołujących stres; przypominają o zarzuconym nawyku czytania, sensownie wypełniającym czas osoby trwale niepełnosprawnej lub przewlekle chorej.

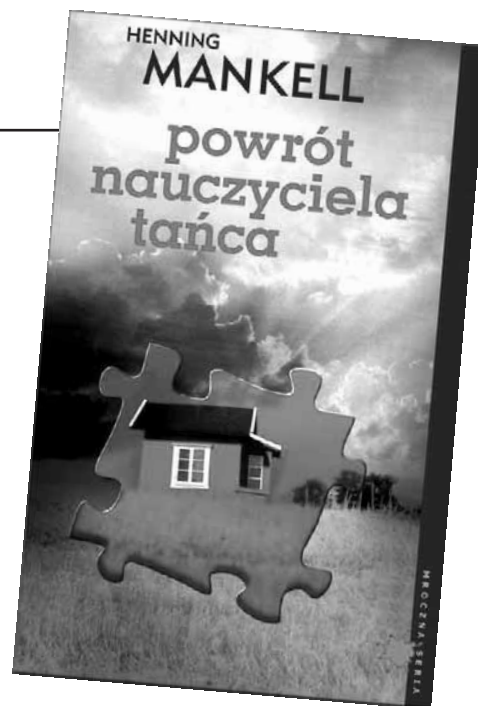
Biblioterapia jest więc terapeutycznym wykorzystaniem tekstu (czytanego samodzielnie lub przez opiekuna) jako środka pomagającego w rozwiązywaniu problemów. Podsumowując, biblioteka i książka to samo dobro. Korzystajmy zatem z terapeutycznej roli książki, która może chronić przed negatywnymi emocjami: smutkiem, żalem, lękiem, gniewem, a ponadto daje nowe wzory osobowe.

Mariola Różańska

TO POLECAM Henning Mankell „Powrót nauczyciela tańca”

„Powrót nauczyciela tańca” to kryminał uznany przez wielu krytyków za lepszy nawet od Mankellowskiego cyklu o komisarzy Kurcie Wallanderze. Powieść jest przesycona atmosferą skandynawskiego chłodu i mroku, zawiera wątki historyczne, daje czytelnikowi wgląd w mentalność szwedzkiego społeczeństwa. Książka zdobyła w 2005 roku Gumshoe Award dla Najlepszej Europejskiej Powieści Kryminalnej.

M. Różańska

Z ŻYCIA MIASTA

Pierwsza Komunia Święta

85 dzieci przygotowanych przez katechetkę Joannę Braatz przystąpiło w niedzielę (8 maja) o godzinie 11.30 do Pierwszej Komunii Świętej. Mszę św. sprawował ks. prałat Grzegorz Karolak z ks. dr. Robertem Bączkiem - prefektem i wykładowcą Wyższego Semi-

narium Duchownego w Łomży. Śpiewał zespół katechety Tomasza Thiede. Jako dar ołtarza rodzice dzieci komunijnych przekazali cztery świece ołtarzowe, a kapłanom wręczyli kwiaty.

Tekst i zdjęcia: Wojciech Krzysztof Jankowski

